LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827—1828

President, GEORGE WARES; Sec.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Queens Co.	$8.00 per year	Foreign countries, per year	$9.00
Queens Co.	$4.00 per six mos.	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

RIEBŪS PAŽADAI

TIKRAI LAIMINGI BŪTUMĖME, jeigu galėtumėme politikierių pažadais ir duoną nusipirkti, ir rendą bei taksus užsimokėti. Nereikėtų galvą sukti, ką duos, ką atneš rytojus. Ypatingai visi turtingi pasidarytumėme atėjus prezidentiniams rinkimams.

Kadangi jau seniai mūsų republikonai bebuvo prie valstybės lovio, tai tų įvairiausių pažadų daugiausia susilaukiame iš jų kandidatų į prezidentus. Aną dieną senatorius Taftas pažadėjo tuojau mūsų taksus sumažinti penkiolika procentų, jeigu mes jį įvesdinsime į Baltąjį Namą ir ant jo galvos uždėsime Jungtinių Valstijų prezidento karūną.

Sugrįžęs iš Europos apie tai išgirdo generolas Eisenhower. Jis turi pralenkti savo oponentą. Jis pareiškė, kad jis į trejetą metų valstybės išlaidas nukirstų keturiasdešimt penkiais bilijonais dolerių. Tai reiškia, kad mūsų taksai sumažėtų ne penkiolika, bet penkiomis dešimtimis procentų. Viskas, ko reikia, tai šį smarkų generolą išrinkti šalies prezidentu.

Tai vis meškerės, numestos į piliečius. Jūs ant jų užkibkite, kas bus vėliau, tai visai kitas dalykas. Pažadai nieko nekaštuoja. Juo aukštesni pažadai, tuo mažiau jie kaštuoja.

Dalykas aiškus: Taftas ir Eisenhoweris nori tapti prezidentais. Apie tai nėra jokios abejonės. Kuo gi kitu jie laimės, jeigu ne pažadais?

Faktas gi yra tas, kad republikonai visu šimtu procentų rėmė ir užgyrė visus prezidento Trumano ir demokratų karinius ir militarinius planus, kurie viską šiandien suėda ir iškelia taksus iki debesų. Pats Eisenhoweris, būdamas vienu iš tvirčiausių militarizmo ramsčių, daugiausia mūsų taksų yra praleidęs . O dabar jis staiga žada mūsų pasigailėti ir mūsų dolerius palikti mūsų kišeniuose! Jis gudriai veidmainiauja.

IEŠKOMA NAUJŲ KARINIŲ PROGŲ

WASHINGTONE ILGOKAI UŽTRUKO Francijos militarinė misija. Dabar ji savo misiją užbaigė ir grįžta į Paryžių. Rezultatais pilnai patenkinta. Iš prezidento Trumano ir Achesono išgavo pažadėjimą smarkiai padidintos militarinės paramos Francijos karui Indo-Kinijoje.

Kuomi ta padidinta militarinė parama kvepia, galime spręsti iš mūsų valdžios "policinio žygio" Korėjoje. Ji prasideda doleriais ir ginklais. Bet kai nebeužtenka dolerių ir ginklų paramos, seka armija, lėktuvai ir laivynas. Mūsų valdovai sušilę ieško naujų karinių progų. Mat, gali Korėjoje karas pasibaigti ir tuojau mūsų ekonomika atsidurtų krizės padėtyje. Tad reikia "uodegą" įkišti kitame kuriame pasaulio kampe. Reikia, kad kariniai pasiruošimai ir kariniai žygiai nesustotų. Jeigu išeisime iš Korėjos, sunaikinę tą kraštą ir praradę savo virš šimto tūkstančių jaunų vyrų, tuojau žygiuosime į Indo-Kiniją.

Francija viena negali karo laimėti. Indo-Kinijos ir visos Azijos žmonių toks tvirtas nusiteikimas prieš imperialistus, jog juos nors laikinai sutriuškinti reikia didesnės karinės jėgos, negu Francija gali parodyti. Jos daug daugiau yra Amerikoje. Vardu visos Amerikos, vardu mūsų visų Trumanas ir Achesonas pažadėjo skubintis gelbėti francūzų imperialistų kailį Indo-Kinijoje.

Komercinė spauda sako: Francūzai, skersdami Indo-Kinijos žmones, gina mūsų, Amerikos, interesus. Kokius ir keno interesus? Tik jau ne interesus Amerikos žmonių. Tik jau ne interesus mūsų tautos. Tikrieji Amerikos interesai nieko bendra neturi su imperialistų plėšikavimais Azijoje arba Afrikoje.

TYLA PRIEŠ AUDRĄ

GALI VISKO BŪTI. Tyla apie plieno darbininkų streiką gali pasibaigti didele audra. Plieno darbininkai neturi turėti jokių iliuzijų.

Prezidentas Trumanas jau viešai pareiškė, kad jis galvoja apie panaudojimą prieš United Steelworkers uniją Taft-Hartley įstatymo . Dar nesąs galutinai apsisprendęs.

O apsispręsti jis gali labai greitai. Prieš plieno darbininkus atsistos klausimas, ką daryti: klausyti prezidento ir įstatymo, arba pasilikti kovos lauke?

Tą patį, matyt, numato ir mainierių unijos prezidentas John L. Lewis. Jo pažadėjimas plieno streikieriams dešimties milijonų dolerių paramos taikomas padrąsinimui jų, kad jie nenusimintų ir nenusigąstų, jeigu reikėtų dar ilgai pasilikti kovos lauke. Panaši simpatija ir parama iš visų kitų organizuotų darbininkų paakstintų plieno darbininkus nepasiduoti jokiems nei plieno trusto, nei prezidento gąsdinimams.

Eina dar ir kitokių gandų. Sakoma, kad vyriausybė rimtai svarsto plieno korporacijų reikalavimą leisti pakelti plieno kainą. Jei toks leidimas bus suteiktas, korporacijos pagalvosiančios apie pakėlimą algų. Nesiskaitoma su tos pačios valdžios paskelbtais faktais, jog plieno korporacijos paskutiniais keliolika metų pasidarė tokius milžiniškus pelnus ir šiandien tebedaro tokius milžiniškus pelnus, jog lengvai gali išpildyti savo darbininkų reikalavimus be jokio plieno kainos pakėlimo. Pats Trumanas yra pasakęs, kad nėra reikalo kainą pakelti. Ar dabar jis pakeitė savo nuomonę ir pasidavė plieno trusto spaudimui?

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

M. BIRŽIŠKA MUŠASI Į KRŪTINĘ

Tik turėkime kantrybės. Laikui bėgant visų lietuviškų Hitlerio pastumdėlių darbeliai iškils aikštėn. Juos iškels jie patys. Jau daug ką sužinome, ko nežinojome.

Šį sykį ilgą išpažintį atlieka M. Biržiška. Ji tilpo smetoninninkų Vienybėje (birž. 13 d.). Iš jos daug sužinome apie kitų Hitlerio pastumdėlių darbelius ir nuodėmes.

M. Biržiška mušasi į krūtinę ir pirktai bažijasi. Kas nors aną dieną pranciškonų Darbininke jį paskelbė Hitlerio kolaborantu - bendradarbiu. Bet šitoje ilgoje išpažintyje ponas Biržiška tik patvirtina jam daromus užmetimus. Tik jis bando išsisukinėti - išsiteisinti. Jis pats paduoda keletą bendradarbiavimo su hitleriniais budeliais atsitikimų.

Tik vieną jam padarytą užmetimą Biržiška kategoriškai ir griežtai paneigia, tai, būtent, kad jis 1940 ar 1941 metais bendradarbiavęs ir su bolševikais. Biržiška visuomet buvęs ir pasiliekąs jų amžinu priešu. Tuomi mes tikime. Tai aišku iš Biržiškos darbų.

M. Biržiška teisina savo bendradarbiavimą su hitlerininkais neva tuomi, kad būk jis tai daręs su tikslu lietuvių tautą apginti bei apsaugoti. Pav., štai kaip Biržiška aiškina savo dalyvavimą lietuviškų Hitlerio pastumdėlių ir kolaborantų konferencijoje ir sukurtoje taryboje. Paskaitykite:

"Norėdami gelbėti šalies padėtį, generaliniai tarėjai sumanė kviesti lietuvių konferenciją, kuri savo nutarimais leistų santykių su vokiečiais įtempimui atslūgti.

Vieną vakarą rektorius (M. Biržiška — Red.) per radiją iš Kauno girdi ne tik pranešimą apie Kaune šaukiamą konferenciją, bet ir šaukėjų tarpe savo pavardę. Dėl konferencijos pasitarimuose nedalyvavęs, šaukimo nei pasirašęs nei ką įgaliavęs jo vardu pasirašyti, jis čia pat parengė atitinkama savo "paraš" atsišaukimą, kurį tikėjosi kuriame slaptame laikraštyje išspausdinti, bet tą pat vakarą jau atskubėjo pas jį keli profesoriai pasveikinti, jog Kaunas radęs išeitį iš pavojingos padėties, ir išgirdę apie rektoriaus nusistatymą, karštai kalbina jį pakeisti.

Kitą rytą jau kiti profesoriai, matyt, naujų įspėti, atėję tiesiog reikalavo, kad rektorius būsimoje konferencijoje dalyvautų. To pat prašė studentų komiteto atstovai, kurie prisipažino, jog išgirdę iš radijo šaukimą, kiti buvę pasipiktinę, bet per naktį apsigalvoję ir savo tarpe pasitarę, sutikę, jog konferenciją reikia šaukti ir joje dalyvauti, reikia, girdi "aukotis."

Konferencijoje rektorius dalyvavo kaip vienas iš bene 7 aktyviausiųjų vilniečių, uždaruose jos posėdžiuose pirmininkavo pirmasis generalinis tarėjas gen. Kubiliūnas, o atviram pirmininkauti — viešai paskaityti konferencijos priimtus nutarimus buvo išrinktas Vilniaus rektorius. Konferencija išrinko bene 12 asmenų Tarybą, kurion pateko ir Vilniaus universiteto rektorius ir prorektorius kaip atstovai vokiečius ypatingai įsiutusios aukštesnės mokyklos, nei vienam jos studentui legionan nestojus. Taryba išrinko rektorių pirmininku, bet iam neteko nei viename jos posėdyje pirmininkauti, nes okupacinė vokiečių administracija tesutiko pripažinti Tarybą prie pirmojo generalinio tarėjo, ir šis ją šaukdavo, jai ir pirmininkavo.

Bet vieną kartą, kai buvo kviečiamas visuomenininkų pasitarimas, gen. Kubiliūno pasiūlymu rektorius ji kvietė ir pirmininkavo."

Tikėkite ponu Biržiška: Be jo žinios ir sutikimo sušauktoje hitlerininkų konferencijoje jis ne tik dalyvavo, bet jai pirmininkavo ir paskui net tapo išrinktas jų tarybos pirmininku! Visur jis apsiėmė ir dirbo "kitų patariamas ir ragina mas." Jis, matote, "aukojosi" padėdamas Hitleriui smaugti ir žaloti Lietuvą!

Dar ir pabėgęs iš Lietuvos darbuojasi Hitleriui

Pranciškonų Darbininke buvo padarytas Biržiškai toks užmetimas:

"Net jau tremtyje, Bėriyne, kada nacinė Vokietija gyveno paskutines savo dienas, M. Biržiška prisidėjo prie nacinių įstaigų organizuojamos lietuvių veikėjų konferencijos, kurios tikslas buvo prašyti Vokietijos vyriausybę, kad leistų organizuoti lietuvių dalinius jai patalkinti".

Šio baisaus fakto M. Biržiška negali paneigti. Bet štai kaip jis aiškinasi:

"Buvęs generalinis tarėjas dr. J. P., tikrai, savo ar kieno kito sumetimais, tokią konferenciją organizavo, kam turėjo būti parengtas atitinkamas Lietuvių veikėjų raštas— kreipimasis į jo kontaktuojamą vokiečių įstaigą. Į dr. P. šaukiamus dėl to pasitarimus buvau ir aš kviečiamas. "Prisidėjau," suprasdamas pavojingą dr. P. žaidimą ir susitaręs su kaikuriais pasitarimų dalyviais, be to pasitardamas ir su vienu kitu nedalyvaujančiu šiuose pasitarimuose rezistencijos veikėju, veikiau (tikriau — keliese veikėme) taip, kad dr. P. sumanymas nebūtų įvykdytas.

Bet ta Berlyno konferencija priėmė prohitlerinę deklaraciją, kurią dalyviai, jų tarpe ir Biržiška, pasirašė. Čia Biržiška įtraukia ir šiais laikais VLIKe labai veiklų V. Sidzikauską. Jis buvęs pakviestas tą deklaraciją išversti į vokiečių kalbą.

Kas atsitiko su ta deklaracija? Ji nebuvus vokiečiams priduota todėl, kad pats vyriausias lietuviškų hitlerininkų vadas Kubiliūnas pasiskubinęs užbėgti jiems už akių ir visą reikalą su vokiečiais atlikęs.

Čia mes turime du be galo keistu dalyku. Vienas, M. Biržiška sako, kad jis nebeatsimena, kas toje deklaracijoje buvo pasakyta. Tik įsivaizduokite: Susirinko grupė mokytų hitlerininkų, per kelias dienas rašė deklaraciją, paskui taip pat labai mokytas ir suktas V. Sidzikauskas ją išvertė, visi konferencijos dalyviai ją pasirašė, bet dabar ponas Biržiška nė vieno žodelio iš tos svarbios deklaracijos nebeatsimena!

M. Biržiška sunaikina įnkriminuojančius dokumentus

Dar daugiau. M. Biržiška rašo-aiškina:

"Nebesiunčiamas raštas su mūsų parašais dr. P. buvo man įteikęs išsaugoti istorijos reikalui, ir aš jį sausio 13 d. nusivežiau Greifswaldan, iš ten vasario mėn. Melbako kaiman."

Vadinas, M. Biržiška tapo deklaracijos saugotoju ir globotoju. Taip tai svarbus buvo Biržiškos visiškai pamirštas turinio šis istorinis dokumentas!

Ir viskas būtų buvę gerai, jeigu velnias nebūtų paėmęs paties Hitlerio. Kai tam atėjo galas, žlugo visos ir jo lietuviškų pastumdėlių, jų tarpe ir Biržiškos ir Sidzikausko ir kitų, viltis patalkinti Hitleriui. M. Biržiška atsidūrė keblioje padėtyje su tuo istoriniu dokumentu. Girdi,

"Čia balandžio mėn. pabaigoje sulaukęs anglų, kurie ėmė kratas daryti ir mūsų atvilgiu laikėsi labai neaiškiai, ir raudonarmiečiai kai kada čia pasišvaistydavo, benaikindamas kai kuriuos savo raštus, sunaikinau ir aną berlyniškį, kad pakliuvęs į nereikalingas rankas nepadarytų kartais nemalonumų pasirašytojams."

Nors M. Biržiška sakosi deklaracijos nebeatsimenąs, bet veikiausia ji nebuvusi tokia bloga, kad ją pasirašęs ir dr. Kazys Griniu̇s. Tik tiek. Bet juk ir Grinius pabėgo iš Lietuvos ir paskui plūdo Tarybinę Lietuvą, kiek išmanydmas. Vadinasi, jis nepamiršo pasirašyto pasižadėjimo patalkinti Hitleriui!

Įdomu ir svarbu dar ir štai kas. Čia turime įrodymą, kaip lietuviški Hitlerio pastumdėliai ir kolaborantai naikino visokius dokumentus, kad nuo lietuvių tautos ir žmonijos paslėpti savo piktus darbus. Turime įrodymą, kaip nešvari sąžinė yra tokių Biržiškų ir Sidzikauskų, kurie šiandien trankosi po pasaulį ir niekina Lietuvą. Jie negali jai atleisti, kad ji, kartu su visa Tarybų Sąjunga ir visomis šalimis, kurios dalyvavo Antrajame pasauliniame kare prieš Hitlerį, sužlugdė jų planus ją atiduoti Hitleriui.

Savo širdyje jie lygiai neapkenčia ir Amerikos su Anglija, bet viešai tai pasakyti negali. Juk Anglija ir Amerika taip pat kariavo prieš Hitlerį ir prisidėjo prie jų planų sužlugdymo. Tais laikais, kaip matome, tokie Biržiškos slėpė ir degino dokumentus ne tik nuo raudonųjų, bet taip pat nuo anglų ir amerikiečių . Tik dabar, reakcijai įsigalėjus Amerikoje ir Anglijoje, jie tapo anglų ir amerikiečių "draugais."

Prašome daugiau tokių išpažinčių, kokią atliko M. Biržiška. Amerikos lietuviai juk turi teisę žinoti darbus ir žygius visų parsidavėlių Hitleriui, kurie dabar skelbiasi "Lietuvos laisvintojais."

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Washingtonas. — Marinų korpusas išsikovojo teisę būti tiesioginiai atstovautas generaliniame štabe. Iki šiol marinų vardu ten kalbėjo laivyno atstovai.

Berlynas. — Fritz Lange, Rytų Vokietijos valstybinės kontrolės komisijos galva kritikavo Gerhardą Eislerį ir jo vadovaujamą propagandos ministeriją už netaktiškumą ir neveiklumą.

Maskva.—"Pravda" sako, kad Amerikos imperializmo "kanibališki planai" numato 700 milijonų žmonijos sunaikinimą, kad atsiekti savo tikslus — pasaulinę hegemoniją.

Jungtinės Tautos. — 11 Azijos ir arabiškų valstybių atstovai pasirašė po laišku, kuriame reikalauja iš naujo svarstyti Tunisijos klausimą. Laiškas pasiųstas į Washingtoną, kur jį pasirašys Burmos ir Filipinų atstovai, ir paskui jis bus perduotas JT generaliniam sekretoriui.

Belgradas. — Jugoslavija atšaukė beveik visą savo diplomatinį personalą iš Bulgarijos, paliekant tik vieną atašę. Tai skaitoma beveik diplomatinių santykių nutraukimu.

Madridas. — Generolas Franco pabaigė kelionę po Katalonijos provinciją. Jo kelionės tikslas buvo paveikti prieš separatistinį judėjimą, kuris toje provincijoje skleidžiasi.

Bonnas. — Vakarų Vokietija iškels Saaro srities klausimą taip vadinamoje Europos užsienio reikalų ministrų taryboje, kuri posėdžiauja Strasbourge.

Manila, Filipinai.—William J. Pomeroy, amerikietis karo veteranas, kuris liko Filipinuose ir buvo įstojęs į hukbalahapsus (liaudies partizanus), buvo nuteistas kalėjimui iki gyvos galvos. Keletas mėnesių atgal jis buvo suimtas. Kartu su juom ta pačia bausme buvo nuteista ir jo žmona, filipinietė.

Atsišaukimas į visus Naujosios Anglijos Laisvės patrijotus

Didžiojo dienraščio Laisvės pikniko moterų stalo reikalu

Minimas piknikas įvyks liepos 4 d., lietuvių tautiškame parke, Montello, Mass.

Draugės ir draugai! Jau nuo seniai žinome, kad turėti moterų stalą Laisvės piknike yra labai svarbu, nes prie jo yra vaišinama publika įvairiais pačių draugių namie gamintais skanumynais.

Ypač šiais metais moterų stalas bus vienas iš svarbiausių, kuomet maistas yra nesvietiškai pabrangęs. Tad jūsų dovana moterų stalui bus viena iš gražiausių parama dienraščiui Laisvei.

Kas geriausia ir tinkamiausia moterų stalui, jau žinome iš patyrimo: kugeliai, babkos, pyragai, pyragaičiai ir kiti dalykai. Kitaip pasakius, bus tas, ką jūs pačios draugės geriausia mylite.

Taipgi kviečiame ir draugus vyrus prisidėti su parama moterų stalui.

Su jūsų visų parama, draugai ir draugės, mes padarysime moterų stalą turtingą ir vaišingą.

Taipgi reikalinga pagelbininkių. Prašome kolonijų draugių pasiskirti iš savo kuopų po kelias drauges, kurios pagelbėtų mums aptarnauti publiką prie moterų stalo.

Iki pasimatymo didžiajame Laisvės piknike liepos 4 d., tautiško parko gražiame pušyne, Montello, Mass.

Julia Rainardienė,
H. Tamašauskienė.

Šypsenos

Ji nori pamatyti

Zigmas: "Žinotum, kokį gražų altorių šioje naujoje bažnyčioje įtaisė."

Zosė:. "Ogi nuvesk mane prie to altoriaus, tai ir aš pasidžiaugsiu."

(Vesti prie altoriaus — pas tikinčiuosius reiškia bažnyčioj šliūbą imti.)

Neteisybė, būk jokia moteriškė niekuomet gerai nekalbės apie jokią kitą moteriškę. Bile moteriškė pasiryžus gerai apie kitą moteriškę kalbėti — jei tik anoji yra jos duktė.

R. Q. Lewis

-:-

Nėra amžinųjų faktų, taip pat, kaip nėra absoliutinių teisybių. **Nietzsche**

(Žmogiškas,
per daug žmogiškas.)

$10,000 FONDAS

(Tąsa nuo 1-mo psl.)

nės senatvės pensijos yra taip menkos, kad tik ubago kruopa. O taip tragiškai viskam brangstant, žmogus, išdirbęs kapitalizmui apie penkiasdešimt ar daugiau metų, senatvėje sukniubęs, trina mostimi reumatizmus ir klauso bado vilko staugimo už durų. Ateitis baisi!

Tačiau, jei ne tokia spauda, kaip Laisvė, ir jei ne kovingas darbininkų judėjimas, tai pensijos nebūtų nė tos ubago kruopos. Todėl darbininkams yra svarbu turėti savo spaudą ir organizacijas kovai už šviesenį rytojų.

Dar prašome pasiskaityti porą gražių laiškelių:

"Gerbiama Laisvės Administracija!

Aš irgi prisidedu prie dienraščio Laisvės $10,000 fondo sukėlimo su $10.

Lai gyvuoja mūsų dienraštis Laisvė!

Peter P. Thompson, Simpson, Pa."

"Gerbiamieji!

Dėl sukėlimo $10,000, čia randate pašto čekį ant $25.00.

Su pagarba,

Draugas iš So. Boston, Mass."

Daugiau finansinės paramos suteikė šie prieteliai:

Olga ir Frank Reinhardt, Brooklyn, N. Y. ...	$10.00
P. Gustaitis, Brooklyn, N. Y.	10.00
Antanas Purvėnas, Philadelphia, Pa.	5.00
C. Motiejūnas, Williamstown, N. Y.	3.00
Vincas Delnickas, Bridgeport, Conn.	3.00
Ona Kaskevich, Bellevue, Canada	2.00

Visų, kurių vardai aukščiau paduoti, prašome priimti mūsų padėką už suteiktas dovanas dienraščiui su tokiu pat malonumu, kaip mes priėmėme jūsų paramą.

Laisvės Administracija

GYVIEJI KOVOJA

2-29-52 Parašė ŽANAS LAFITAS —73—

(Tąsa)

Bet kiti liko gyvi ir — mes tai žinome —tęsia darbą, už kurį žuvo jų draugai. Serberą perkėlė į Guzeną. Toni ir Tatavas drauge su vėliau atvykusiais draugais sudaro Mauthauene prancūzų Pasipriešinimo branduolį. Kaip džiaugiausi gavęs sveikinimą iš savo draugo Marselio Polio iš Buchenvaldo stovyklos! Mes ne vieni.

* * *

Balandžio pradžioje iš Melko stovyklos į Ebenzę atvyko didelis prancūzų ešelonas. Mes sutikome senų draugų. Ir tarp jų Ogiustą. Ogiustą, kurį pažįstu dvylika metų ir kurį laikiau žuvusiu; Ogiustą, kurį paskutinį kartą mačiau Sante kalėjime. Mes puolėme vienas kitam į glėbį.

Ogiustas atvyko ne vienas. Jis atsivežė su savim daug komunistų, įėjusių į Melko pogrindžio organizaciją. Tarp jų Rene, mūsų seną bendrą draugą, kurį man taip malonu matyti. Pačią pirmąją dieną Ogiustas pasiūlė atvykusiems su juo partijos nariams:

— Nieko nedaryti nesusitarus su Ebenzės organizacija.

Dabar kontaktas nustatytas.

Aš papasakojau Ogiustui, ką mes nuveikėme. Jis savo ruožtu pranešė man viską apie prancūzų organizaciją Melko stovykloje.

Jiems pasisekė: Melko stovyklos seniūnas buvo mūsų tautietis, o svarbiausia —prancūzas buvo ir stovyklos raštininko pavaduotojas Antonenas. Antonenas —jaunas rašytojas, gerai žinomas kairiuosiuose sluoksniuose. Jis padarė viską prancūzų padėčiai stovykloje palengvinti. Ogiustas, jo padedamas ir remiamas, o taip pat remdamasis pritariančiais elementais, įstengė sukurti stovykloje stiprią organizaciją, kurios įtaka apėmė daugumą prancūzų. Be to, jis užmezgė glaudžius ryšius su kitomis nacionalinėmis organizacijomis.

Apsvarstę klausimą su abiejų organizacijų atsakingais draugais, mes nutarėme sulieti jas į vieną.

Internacionalinis komitetas, gyvavęs ir pirmiau, išplėstas. Ogiustas įėjo į jį kaip vienintelis prancūzų organizacijos atstovas.

Paruošti grumtynėms sukurtas karinis štabas, į kurį įėjo abiejų stovyklų atstovai. Simonas taip ir liko prancūzų kovos organizacijos atstovu, jį surišo su grupe karininkų iš Melko.

Man buvo pavesta vadovauti partiniam aparatui, kuris žymiai sustiprėjo atvykus mūsų draugams iš Melko, bet riekėjo kurti naujas žemutines grandis.

Su papildymu iš Melko dabar visuose barakuose mes turime savo žmonių. Kiekviename barake arba dviejų trijų barakų grupėje sukurtas vadovaujantis trikampis. Visai organizacijai vadovauja trijų žmonių centras ir tinklas iš septynių grupių po tris žmones, kuri kiekvieną turi tiesioginius ryšius su vienu iš centro narių. Sunkiausiais žiemos mėnesiais daug prancūzų žuvo, bet kadangi dar atvyko draugų, tai mūsų aparatas vadovauja dabar šimtui dvidešimt partijos narių.

Kadangi galimumas pradėti bet kuriuos veiksmus priklauso nuo moralinės ir fizinės žmonių būklės, mes dirbame milžinišką darbą, norėdami išrauti mūsų draugus iš mirties nagų.

Šteinbruke Simonui pavyko įtraukti į savo komandą penkis prancūzus. Ernestas, neseniai paskirtas vieno sandėlio kapo, priėmė pas save septynis, jų tarpe mūsų draugą Rene; Vilis ir Žiulis įtaisė savo komandose trisdešimt žmonių. Tėvelis Anri išreikalavo, kad jam padėti būtų duotas prancūzas batsiuvys. Antonenas, dirbąs kontoroje, sugeba paskirstyti prancūzus į lengviausius darbus.

Liko dar įtaisyti Ogiustą. Aš nuėjau pas Marselį, kuris dabar tapo naktinės pamainos kapo skalbykloje, ir pareiškiau:

—Man reikia, kad tu pasiimtum pas save vieną žmogų. Padaryk taip, kad jis naktimis dirbtų kuo mažiau, nes dieną jis skirs svarbesniems darbams. Tas žmogus — mano bičiulis.

Tą pat vakarą Ogiustas įstojo į Marselio komandą.

* * *

Ten, už sienų, įvykiai rieda smarkiai. Rusai stovi prie Berlyno vartų, grumiasi Austrijoje prie Vienos sienų. Jugoslavai užėmė Sarajevą.

(Bus daugiau)

DIENRAŠČIO LAISVĖS DIDYSIS

PIKNIKAS

Prašome išanksto prisiruošti ir pasilinksminti kartu su savo seniai matytais draugais ir pažįstamais

Įvyks Šeštadienį

Liepos 5 July

Klaščiaus Clinton Parke

Betts ir Maspeth Aves., Maspeth, L. I. N. Y.

Geo. Kazakevičiaus Orkestras gros šokiams

Pradžia 1 val. dieną —:— Įžanga 75c

Brooklyno Aido Choras, vadovybėje Mildred Stensler, duos gražią dainų programą.

Laukiame svečių iš kitų kolonijų.

PITTSBURGH, PA.

LDS 8-tos Apskrities piknikas birželio 29

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Aštunta Apskritis rengia pikniką sekmadienį, birželio 29, gražiame Ehrler's darže.

Šio pikniko tikslas yra svarbus. Viena, apskritis neturėjo pikniko jau per porą metų. Antra, šis piknikas yra rengiamas tikslu sukelti lėšų, kad Apskritis pagelbėtų sumokėti kelionės lėšas važiuojantiems į LDS Seimą kuopų delegatams .

Taigi, draugai ir draugės, atsilankę į šį mūsų pikniką nesigailėsite. Jūsų skaitlingas atsilankymas padarys moralinės ir materialinės naudos LDS apskričiai, kuopoms ir visam LDS veikimui.

Taipgi šiame piknike turėsime gerą progą susitikti su visais, su kuriais per daugelį laiko neteko susitikti.

Turėsime gardžių užkandžių ir šalto užsigėrimo. Įžanga labai maža — tik 25 c. asmeniui.

Privažiavimas į pikniką tik automobiliais. Čia paduodame kelrodį.

DIRECTIONS: — Take Ohio River Boulevard (88) to Emsworth, take Camp Horne Road (keep left) to Bellevue Gardens — turn right, about 1½ miles to Summer Gardens — or — follow Perry Highway to Rochester Road, turn left. FOLLOW THE ARROWS.

Visus ir visas kviečia atsilankyti į šį pikniką.

LDS 8-tos Apskr. Kom.

MAHANOY CITY, PA.

KVIEČIAME

LDS 104 kp. rengia pikniką 29 d. June-birželio pas St. Kuržinską sode. Prasidės nuo pietų ir tęsis iki vėlyvo vakaro.

Brangūs draugai ir draugės! Atėjus vasaros šiltam orui, LDS 104 kuopa nutarė surengti šį pikniką, kad pasidžiaugus vasaros gražumu, taipgi, kad susieiti su draugais ir draugėmis, pasikeisti vienais ir kitais šių dienų klausimais. Prie to taipgi bus gardžių užkandžių ir visokių išsigėrimų.

Prašome visus lankyti šį pikniką, nes kurie nebūsite, tai tikrai graudinsitės. Atvažiavę iš toliau į Mahanoyjų, palei pirmą trafiko žiburį sukite į žiemius, davažiavę KAIER bravorą po tiesiai, tik mailė ir pusė iš miesto.

Kviečiame visus.

Rengimo Komisija

Kaip Lietuvos žmonės mokosi naujoje gamyboje

Rašo Inž. P. GUZEVIČIUS

Kauno Mėsos kombinato insulino fabriko direktorius

Kauno Mėsos kombinato insulino fabrikas yra palyginti dar visai jauna įmonė. Anksčiau kombinate buvo gaminami tik pusfabrikačiai, kurie būdavo siunčiami perdirbti į kitus šalies fabrikus. 1950 m. prie Mėsos kombinato buvo atidarytas insulino fabriko ampulavimo cechas ir bakteriologinė laboratorija. Drauge su tuo iškilo ypatingai atsakingas uždavinys — įsisavinti insulino valymo technologiją, išleisti kiek galima daugiau ir kuo aukštesnės kokybės produkcijos. Insulinas yra labai svarbi įvairių ligų, kaip, pav., cukraus ligos ir kt., gydymo priemonė. Negausus mūsų įmonės kolektyvas, pilnai suprasdamas šio svarbaus darbo reikšmę, su visu atsakingumu iš pat pirmųjų dienų ėmėsi įsisavinti šią naująją gamybos rūšį.

Pirmoji prekybinio insulino produkcija mums buvo nuostolinga, nes ir vadovaujantieji kadrai, ir darbininkai neturėjo patyrimo nei kaip patį darbą tinkamai atlikti, nei kaip jį organizuoti. Darbo našumas, suprantama, buvo žemas, o kas svarbiausia, mes turėdavome didžiulius insulino nuostolius jį valant. Savikaina ne tik viršydavo planinę, bet ir atleidžiamą kainą.

Įmonės kolektyvas ėmėsi visų priemonių produkcijos kokybei pakelti ir savikainai sumažinti.

Mes išanalizavome savo darbą pagal kiekvieną operaciją, atlikome daug biologinių tyrimų ir nustatėme, jog žymiausi insulino nuostoliai būna pirmojoje valymo operacijoje. Kaip šį trūkumą pašalinti, techninėje literatūroje atsakymo neradome.

1950 m. vasarą aš ir chemikė Kuzmaitė buvome pakviesti į specialybės pagilinimo kursus Maskvoje. Su didžiausiu džiaugsmu ir viltimi išvažiavome į kursus. Čia ištisą mėnesį skaitė paskaitas žymiausieji šalies specialistai, mes atlikome ir praktiką endokrininių preparatų fabrike. Buvo sudarytos palankiausios sąlygos pasidalyti patyrimu su žymiausių šalies fabrikų gamybos novatoriais.

Surįžę iš kursų, vėl ėmėmės kartu su visu kolektyvu pradėtųjų tyrimų, bet tik kita kryptimi. Dabar ieškojome ne geresnių metodų mūsų gaminamam pusfabrikačiui valyti, bet geresnių metodų pačiam pusfabrikačiui gaminti. Pusfabrikačių gamybos baigiamojoje stadijoje mes pabandėme įvesti sauso terminio apdirbimo operacijas, panaudojant tam tikrus chemikalus. Rezultatai pasirodė labai geri.

Taip paruoštas pusfabrikatis pasidavė tolesniam valymui be nuostolių, be atliekų. Dabar buvo gaunama valyto insulino 10 procentų daugiau, negu anksčiau buvo pagaminama paties pusfabrikačio. Po to mes greit išdirbome savo metodiką valyti insuliną be nuostolių ir gauti aukštesnę jo kokybę, negu buvo gaunama pagal senąjį metodą.

Naujasis insulino valymo metodas, leido jau 1950 m. ketvirto ketvirčio, o taip pat ir metinį gamybinį planą žymiai viršyti, už ką mūsų kolektyvui buvo suteikta visasąjunginio socialistinio lenktyniavimo III premija.

1951 m. mūsų įdiegtasis gamybos techninis patobulinimas Kauno Mėsos kombinate leido sutaupyti per metus daugiau kaip milijoną rublių. Neskaitant premijų už techninį patobulinimą, mūsų kolektyvas dar buvo premijuotas II-ja visasąjunginio lenktyniavimo premija.

1951 m. spalio mėn. kartu su chemike Čerkevičiūte buvome pakviesti Maskvon pasidalyti patyrimu. Maskvoje sėkmingai atlikus insulino valymo bandymus, jungtiniame Mėsos ir pieno pramonės ministerijos bei centrinės mokslinių tyrimų laboratorijos darbuotojų posėdyje buvo pareikšta, jog mūsų pasiekti rezultatai yra žymūs. Tačiau naujai iškilusių reikalavimų kokybės atžvilgiu šviesoje pasiekimai yra nepakankami.

Buvo nurodyta, jog mes turime artimiausiu laiku surasti būdą pakelti amorfinio insulino, gaminamo Kaune, kokybei ligi kristalinio insulino kokybės. Po to energingai ėmėmės tyrimų amorfinio insulino kokybei pakelti, tyrimų, kuriuos jau mes anksčiau buvome pradėję, bet nepakankamai juos įvertinę.

Per du mėnesius buvo atlikta nemaža tyrimų ir nustatyta, jog papildomos operacijos, kurias nurodo standartinės metodikos, jei ir duoda kai kuriuos rezultatus, tai tik sąskaiton žymių produkcijos nuostolių. Ir štai pagaliau 1951 m. gruodžio mėn. mes pabandėme vėl patobulinti mūsų metodą. Rezultatai pasirodė puikūs. Mes gavome amorfinį insuliną, kurio kokybė buvo tokia pat, kaip kristalinio insulino ir kas svarbiausia, pasirodė, kad pridėtoji operacija drauge yra ir kiekybinė t. y. neduodanti produkcijos nuostolių, neduodanti negalimų išnaudoti atliekų.

Ir taip po pusantrų metų darbo buvo sukurtas naujas metodas, kuris mūsų sąlygose yra pats tinkamiausias, nes dirbant pagal šį metodą, gaunama didžiausia produkcijos išeiga ir drauge aukščiausia kokybė.

Kauno Mėsos kombinato insulino fabriko kolektyvas yra dar jaunas. Pasiekti šiuos laimėjimus mums daug padėjo tai, kad mes iš pat pradžių savo veiklos užmezgėme glaudžiausius ryšius su pirmaujančių šalies Maskvos įmonių kolektyvais, su mokslinio tyrimo įstaigomis — su endokrininių preparatų fabriku, Mėsos ir pieno pramonės ministerijos centrine mokslinių tyrimų laboratorija, visasąjunginiu endokrinologijos institu. Mes turime visas sąlygas pasidalinti patyrimu, gauname nuolatinę tiek mokslinę, tiek ir techninę bei materialinę paramą iš brolškų respublikų.

Iš mūsų kolektyvo vadovaujančių kadrų šiandien nėra nė vieno, kuris nebūtų baigęs specialybės pagilinimo kursų ir susipažinęs su pirmaujančių šalies įmonių darbu mūsų sostinėje Maskvoje. Gi sprendžiant visų sudėtingiausius klausimus, organizuojant ir įsisavinant biologinę laboratoriją, ampulavimo cechą, mums padėti iš Maskvos buvo atvykę žymūs šios srities specialistai — Karakašas, Katkovskis ir kt.

Tiriamuosius darbus įmonės kolektyvas tęsia toliau, nes pasiektieji rezultatai nėra galutini, nėra riba, kaip kad neturi ribų ir kūribinė mintis.

Insulino fabriko kolektyvas 1952 m. prisiėmė socialistinius įsipareigojimus ir pasižadėjo ne tik įvykdyti gamybinį planą pirma laiko, duoti viršumplaninės produkcijos už 100,000 rublių, bet ir atlikti visą eilę tiriamųjų ir racionalizatoriniu darbų.

Argonne Nacionalėje Laboratorijoje, Illinois valstijoje, trys iš keturių mokslininkų tame skyriuje gavę perdaug atominių spindulių. Jie—Dr. Peter A. Morris, Mrs. Louise Kollman ir Aaron J. Ulrich—nufotografuoti ligoninėje, Chicagoje.

IŠ LIETUVOS

4.5 tūkstančio kilometrų autobusų linijų

VILNIUS, IV. 19d.—Tarybų Lietuvoje vis labiau plečiamas autobusų susisiekimas. Visuose sričių centruose kursuoja daugiaviečiai puošnūs autobusai "ZIS—155". Neseniai iš Gorkio prisiųsta didelė partija naujo tipo autobusų "GAZ—651". Jie jau kursuoja miestų ir užmiestinais ruožais.

Augant autobusų parkui, didėja ir ruožų skaičius. Neseniai Vilniuje atidaryta nauja autobusų linija Geležinkelio stotis —Kuprioniškes. Artimiausiu laiku autobusai pradės taip pat kursuoti ruožu Žverynas —Gedemino gatvė—Užupis —Markučiai —Subačiaus gatvė. Tai bus vienuoliktoji linija Tarybų Lietuvos sostinėje.

Atidaroma eilė tolimųjų užmiestinio susisiekimo linijų. Autobusai pradėjo kursuoti iš Vilniaus į Panevėžį ir atgal. Vasarą atidaroma kurortinė linija Vilnius—Palanga. Šiuo ilgiausiu respublikoje ruožu važinės ištaigingi autobusai. Organizuojamas tiesioginis susisiekimas tarp Vilniaus ir Daugų bei kitų tolimesnių rajoninių centrų. Išplečiamas autobusų susisiekimas tarp Klaipėdos, Šiaulių ir Kauno miestų bei tų sričių rajonų.

Šiuo metu bendras visų respublikoje veikiančių autobusų linijų ilgis jau pasiekė 4.5 tūkstančio kilometrų.

CHARLES J. ROMAN

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St., Phila., Pa.

Telefonas Poplar 4110

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Padėka

Pakilusi iš po sunkios operacijos, noriu tarti širdingą ačiu visiems, kurie draugingumu stiprino mane ligos metu.

Atlankė ir apdovanojo vieni gėlėmis, kiti kuo kitu: J. ir M. Merk, A. Mikalaus, Mrs. Bayar, M. Krunglienė, Mr. ir Mrs. P. Stankevičiai, M. Kalvaitienė, J. Sadauskienė, Mrs. Demsey, Wm. Skodis, S. ir O. Titaniai, M. Wilson, Korris. Taipgi atlankė K. Nečiunskas, J. Steponaitis, J. Kairys, F. Bush, J. Balaika, Benderiai, Mr. ir Mrs. Rittmeier, Sasna.

Atvirutėmis atlankė J. ir O. Zakarauskai, Moterų Apšvietos Klubas, J. M. Purvėnai, M. Kulikienė, K. Petrikienė, J. Meškienė, J. E. Kasmočiai, A. Guogienė, Geo. Churinskai, H. Churinskas, M. Yakštienė, O. Čepulienė, J. ir O. Kalvaičiai, N. ir P. Ventai iš Hicksville, O. Gaškauskienė iš Huntington.

Jūsų visų netikėtai didelė priejauta, taipgi vaikų ir sesėlės rūpestinga man atyda padėjo greit stiprėti. Jau esu pakilusi iš lovos ir tikiuosi su visais pasimatyti Laisvės piknike liepos 5-tą.

Ačiu jums visiems, o taip pat ir visiems tiems draugams ir kaimynams, kurie čia nepaminėti, už atlankymą, dovanas ir laiškus.

Olga Reinhardt.

Rio de Janeiro. — Amerikos lėktuvnešis "Oriskany" atplaukė čia.

Areštavo savininkę mirties namo, kur sudegė 7 asmenys

Brooklyne areštuota Mrs. Bessie Honig, 56 metų, savininkė laužo, kuriame anksti birželio 18-tos rytą sudegė 7 asmenys. Keliolika asmenų likosi benamiais. Teisingiau tariant, likosi be pastogės, nes tokio dalyko, kas galima būtų vadinti namais, tie žmonės ten neturėjo.

Mrs. Honig kaltinama buvus priežastimi tų asmenų mirties. Jeigu nuteis, jai gali skirti iki 20 metų kalėjimo.

Kaltinimas padarytas vadovaujantis tuomi, kad jinai nepavedė nedegamų vidaus laiptų ir nepristatė gaisrinių laiptų. Namuose, kur gyvena daugiau dviejų šeimų, tas privaloma. Tačiau jos advokatas teisino ją, kad jinai to nežinojusi. Kad valdinis įsakas tas pataisas padaryti buvęs to namo savininkui įteiktas dar 1948 metais. Bet tas savininkas namą pardavė, o Mrs. Honig jį nupirko 1950 metais.

Ar Mrs. Honig išsiteisins, ar neišsiteisins, tas daug skirtumo nepadarys. Mieste yra dešimtys, gal šimtai tūkstančių tokių namų, kurie jų savininkams paversti į aukso mainas, o jų gyventojams gali bile dieną tapti mirtinai suspirginančiu laužu. Darbo žmonių organizacijos jau per ilę metų reikalauja statyti žmoniškus namus, panaikinti tuos gaisrinius sląstus. Bet valdžia namams "neturi pinigų."

Dabar, kuomet ištiko ši bereikalinga tragedija, majoras Impellitteri buvo susišaukęs visuomenės saugumui palaikomų miesto departmentų viršininkus pasitarti. Ant greitųjų iš vieno kito panašaus namo gyventojams įsakyta išsikraustyti. Bet niekas toms šeimoms neparodė, kur kraustytis. Tas gal apsaugos miesto ižda nuo bylų už pasmerktuose namuose sudegusius žmones, bet tų žmonių neapsaugos nuo ėjimo į kitus tokius gaisrinius sląstus, nes nėra, kur eiti.

Oficialiai jau suskaityta, kad toji pati Mrs. Honig turinti šešis tokius laužus. Kai-nynai sako, kad ji turinti apie dvylika. Vienas kitas toks laužas jau buvęs išdegęs seniau. Ano ir dabartinio išdegusiųjų laužų dvi šeimos susitiko miestinėje prieglaudoje, kur jos "laikinai" patalpintos iki gaus butą.

Dabar išdegusysis dviejų šeimų namukas, 1101 Bedford Ave., Brooklyne, buvęs perdirbtas į 5 "apartmentus." Juos garsino kaipo "furnišiuotus." Už juos iš biednų, naujai atvykusių portorikiečių ėmė po $15 ir $20 už savaitę.

Sveiksta

Julius Kalvaitis birželio 20-tą pergyveno pavojingą operaciją, kuri, atrodo, bus pavykusi, nes sekmadienį atvyko-sius jį atlankyti savo draugus Kalvaitis jau pasitiko linksmai.

Lankymo valandos tebepasilieka tos pačios: trečiadienį ir sekmadienį 2 iki 3 po pietų, pirmadienį ir penktadienį 7 iki 8 vakaro. Wyckoff Heights ligoninė randasi prie St. Nicholas Ave. tarp Stockholm ir Stanhope Sts. Ligoninėje užrašytas Kalvat.

Uždarė Schulte's krautuves

Birželio 16-tą mieste buvo uždarytos 60 Schulte cigarų krautuves. Bosai tai vadina streiku. Darbininkai sako, kad firma prašalino iš darbo 18 asmenų ir uždarė krautuves pati, išvengimui darbininkų veiksmo atsteigti atstatytiems darbininkams darbus.

Valdininkai turi klausyti savo boso

Šapos ar miestinis bosas, pasilieka bosu, jo privalome klausyti.

Ne visai tais žodžiais, bet tą reiškiančiais majoras Impellitteri įsakė savo miestinių departmentų valdininkams, kad, pašaukti, jie privalo ateiti patys ar atsiųsti savo pavaduotojus. Ir turi ateiti laiku.

Majoras supyko, kad į susauktas saugumo požymių įteikimui apeigas tūlų valdininkų reikėjo ilgokai palaukti, o kiti ir visai nepasirodė.

Elektra apdegino berniuką

Thomas Simpson, 8 metų, stumdydamasis su kitais berniukais nukrito nuo platformos BMT Rockaway Blvd. stotyje. Jo koja palietė trečiąją rėlę, kurion yra įjungta elektrinė pajėga, varančioji traukinius. Tapo pavojingai apdegintas.

Iš teismo rūmų

Foley Square, N. Y. —Birželio 11-tą prasidėjo antroji šnipo valdžios liūdytojo John Lautner liūdymo pusė. Jį klausinėjo teisiamųjų advokatė Mary Kaufman.

Ant kiek plepus Lautneris buvo, kuomet jis per 12 su viršum dienų liūdijo prokuroro pagelbninko Marks klausinėjamas, tiek nerangus jis pasidarė, kuomet jį klausinėjo teisiamųjų gynėja-advokatė Kaufman.

Ypačiai Lautneris visaip rangėsi nuo prisipažinimo, kad jis yra "stoolpidgeon." Tačiau teisėjas Dimock patvarkė, kad jis privalo atsakyti į klausimus, koks jo užsiėmimas, iš ko jis gyvena, ir tt. "Nesu informeriu," šaukė jis.

Lautneris prisipažino, kad jis gauna po $25 už dieną, kuomet liūdija. O jeigu teismas yra užmiestyje, dar gauna priedo po $9 dienai specialėms išlaidoms. Kad jis tiktai iš to gyvena nuo pradžios 1951 metų. Advokatė taipgi iškvotė, kad jis už pinigus liūdijo Kalifornijos ir Baltimorės bylose, taipgi valdinei kontrolės tarybai Washingtone.

Gi tarp liūdymų bylose, Lautneris gauna $20 dienai kaipo "tyrinėtojas (research worker) ir patarėjas Teisdarybės Departmentui."

Klausiamas, kuriomis dienomis jisai šiemet liūdijo, Lautneris sakėsi neatsimenąs.

Kaufman klausė, kaip Lautneris atsimena tas tariamąsias datas veiksmų su komunistais, kurie įvykę prieš 20 metų. Lautneris atsakė, jog liūdymo dienos jam nesvarbios, tiktai įvykiai komunistų partijoje "yra man svarbūs."

Lautneris sakė, kad jis pirmą laišką FBI viršininkui J. Edgar Hooveriui parašęs 1950 metų rugsėjo mėnesį, už 8 mėnesių po to, kaip komunistai jį pašalino iš partijos.

Pašalinimas iš partijos buvo įvykdytas 1950 metų sausio 16 dieną ir paskelbtas darbininkų laikraštyje Daily Worker, visiems žinomas. Tačiau Lautneris spyrėsi apie tai pasakoti teisme. Teisėjas jam leido.

Nežinia, ar Lautneris ko atsiekė tuo pasakojimu, bet klausovams tas suteikė įvairumo. Lautneris sakė, kad vykdant jo tyrinėjimą, komunistų kasininkas ir kiti dalyviai įsakė jam nusirengti ir į nuogą žiūrėję. Tai išgirdus, kas nors pusbalsiu paklausė greta savęs sėdinčiojo: "Ko, tu manai, kasininkas galėjo tikėtis, žiūrėdamas į Lautnerį nuogą?" Ir visa grupė suūžė juoku.

Lautnerio pasipasakojime apie tariamąjį jo tyrinėjimo procesą jį klausinėjo prokuroro asistentas Marks.

—o—

Birželio 12-tą teisiamųjų gynėjai Mary Kaufman ir James Wright tebeperklausinėjo Lautnerį.

Mrs. Kaufman parodė, kaip Lautneris melavo pirmesniame savo liūdyme, kuomet jis sakė, būk August Maher buvęs sekretoriu vengrų komunistų biuro 1930 metais. Advokatė iš vengrų laikraščio Uj Elore laidos už 1930 metų kovo 21-mą parodė, kad tuomet tuo sekretoriu buvo Louis Kovak. Tuomi ji parodė, kad su Lautnerio liūdymu, kaipo melagingu, negalima skaitytis. Kad melagio liūdymai išmestini iš bylos rekordų.

Ji taipgi protestavo, kad Lautnerio liūdymai apie komunistų koncentraciją gauti narių tarp pamatinių industrijų darbininkų partiją stato tarsi kokia suokalbininke. Kad tas taip pat yra grynas melas.

PRANEŠIMAS

LDS Klubo Piknikas.

July 13, pas Rubą įvyks LDS Klubo piknikas, kuriame klubas pasirengęs visus savo narius ir svečius pavaišinti alučiu klubo sąskaiton. Taipki visi klubo lankytojai įsitėmykite, jog klubas tą dieną bus visą dieną uždaryta, todėl visi nariai, svečiai ir klubo lankytojai, lai jūs visi keliai tą dieną veda į Rubo Piknikų vietą, o atsilankę nesigailėsite.—LDS Klubo Pirm. J. Ž.

(123-124)

Ekspertiški plėšikai

Du ginkluoti plėšikai įsigavę į fabrikanto William Bloom namus, 241 Riverside Drive. Nuo šeimininkės ir jos dukters atėmę $20,000 turto pinigais ir brangmynais. Plėšikai pasirodę ekspertais parinkėjais gražmenų, pigiuosius palikę.

Teisiamųjų advokatė toliau parodė, kad nors Lautneris liūdijo buvęs New Yorko Apskrities organizatoriu 1947 metais, "atsakingu už koncentraciją tarp gelžkeliečių," tačiau veik nieko apie tai neatsiminė. Klausinėjamas, jis negalėjo atsakyt net paviršutiniai, kiek narių buvo geležinkeliečių skyriuje. Nors pasivadinęs save geležinkeliečių ekspertu, jis nežinojo skirtumo tarp kelio ir stočių darbininkų. Jis negalėjo pasakyti skirtumų tarp vienų ir kitų stoties darbų.

Jis net neatsimenąs, kad partija buvo išspausdinusi savo veiklos programą geležinkeliečiams išleistame laikraštyje Railroad Workers' Link, kuris anaiptol nebuvo joks sekretas, bet viešai ir plačiai skleidžiamas. Advokatė parodė teisme kopiją to laikraštuko už 1946 metų rugsėjo mėnesį. Ir paskaitė tą programą teisėjams.

Laikraštukas ragino kovoti už pakėlimus algų, kad jos prilygtų kitų industrijų darbininkų algoms. Reikalavo daugiau demokratijos unijoje; nediskriminuoti negrų; pagerintos pensijos; nacionalizavimo gelžkelių; kapitalistinį darbininkų išnaudojimą pakeisti socializmu.

Advokatė siūlė to laikraštuko 1947 metų kovo mėnesio laidą priimti kaipo parodymą. Prokuroro asistentas Marks tam pasipriešino ir teisėjas jį parėmė.

Advokatė vėl klausinėjo Lautnerio apie partijos reikalavimus pagerinti darbininkų gyvenimą, bet Lautneris vis sakėsi neatsimenąs ir į daugelį klausimų visai neatsakė.

Advokatas Wright kreipėsi į teisėją, kad tas įsakytų liūdytojui atsakyti į klausimus. Teisėjas pastebėjo, kad liūdytojas privalo atsakinėti, tačiau liūdytojui bandant išsisukti nuo teisiamiesiems naudingų klausimų atsakymo, teisėjas jį neprispyrė atsakyti.

Visgi Wright šiaip taip išklausinėjo iš Lautnerio prisipažinimą, kad industrinės unijos 1930 metais tapo suorganizuotos dėka komunistų ir jų talkininkų veiklai.

—o—

Birželio 16-tą byla tapo pertraukta trims dienoms iš priežasties Claudia Jones ligos. Teisėjo paskirtas daktaras Kermit L. Pines paliūdijo, kad jos temperatūra aukšta, ji silpna.

I. L.

PRANEŠIMAI

WORCESTER, MASS.

Penktadienį birželio 27-tą dieną, Lietuvių svetainėj, 29 Endicott St. įvyks pasilinksminimo parė, kurią rengia Aido Choras, meno mokyklos fondo reikalams. Besirengią jaunuoliai lankyti mokyklą, rūpestingai darbuojasi surengimu parės. Prašoma, meno dailės mylėtojus rėmėjus paremti jaunuolių gražias pastangas, skaitlingai atsilankant į šią jų rengiamą parę. Pradžia 8 val. vakare. (123-124)

MONTELLO, MASS.

Metinis piknikas Lietuvių Tautiško Namo parke, Winter St. ant Keswick Rd., įvyks birželio 29, (June), 1952. Pradžia 1 val. dieną. Rengia LDS 67 kp. Bus muzikalė programa, gerų valgių ir gėrimų, ir šiaip pasilinksminimo. Prašom visus dalyvauti, tuomi turėsite gražų sąskridį ir praleisite linksmai laiką.—Rengimo Komitetas. (123-124)

MONTELLO, MASS

Liepos (July) 4, 5 ir 6 dd. visai jau netoli. Tai bus dienraščio Laisvės piknikas. Tokis didelis piknikas dar pirmu sykiu Montelloj. Prie jo reikia gerai prisirengti, todėl piknko rengimo komiteto susirinkimas įvyks birželio (June) 20, Liet. Taut. Namo kambariuose. Prašom komiteto ir liuosnorių dalyvauti susirinkime. Pradžia 7:30 val. vakare.

(118-1203

CLEVELAND, OHIO

LDS 4-to Apskr. Konf. ir Piknikas. įvyks June 29 d. netoli Akrono. Konf. prasidės 10 val. ryto; svarbu, kad kuopų delegatai pribūtų laiku, nes pavėlavimas gali pakenkti. Piknikui, kuris tęsis toj pačioj vietoj po konferencijos. Kelrodis: iš Clevelando imkite Route 21, kurį rasite iš E. 71 St. ir Broadway, davažiavę Route 261, sukite po kairei už 2-3 mylių rasite Winter Green Ledges, piknikų vietą.

GARSINKITĖS LAISVĖJ!

Užrašykit Laisvę Savo Draugui.

SUSIRINKIMAI

WORCESTER, MASS.

Penktadienį, birželio 27 d., 29 Endicott St. šaukiama svarbus susirinkimas pasitarimui svarbiais įvyksiančios meno mokyklos ir suvažiavimo reikalais. Prašome išrinktų Draugijų atstovų, meno rėmėjų ir abelnai pažangių organizacijų darbuotojų dalyvauti šiame svarbiame susirinkime. Pradžia 7 val. vakare.

WORCESTER, MASS.

Penktadienį, birželio 27-tą šaukiamas svarbus susirinkimas pasitarimui svarbiais įvyksiančios meno mokyklos ir nacionalio suvažiavimo reikalais. Širdingai prašome išrinktus draugijų atstovus, meno rėmėjus ir abelnai pažangių organizacijų darbuotojus būtinai dalyvauti šiame svarbiame susirinkime, birželio 27 d., 29 Endicott St., 7-tą val. vakare. — M. S. (123-124)

REIKALAVIMAI

HELP WANTED—MALE

SUPERINTENDENTAI

Reikalingi patyrę superintendentai dideliems ir mažiems apartmentiniams namams.

Ericson's Agency, 287 Flatbush Ave., Brooklyn, N. Y.

PARDAVIMAI

PARSIDUODA NAMAS

CYPRESS HILL, 8 šeimų, 4 apartmentai po 3 kambarius ir 4 po 4 kambarius, kampinis namas, 20 metų kaip statytas, pločio 35x100, garage, nauji šaldytuvai ir pečiai, aliejum šildomas, ekstra dideli kampiniai kambariaia. Iplaukų neša $5,056.00 į metus. Pardavimo priežastis — savininko liga. Šaukite: TA. 7-6731.

PAIEŠKOJIMAS

Pajieškau sávo draugo Jono Benraičio, seniau gyveno Waterbury, Conn. Norėčiau su juom susižinoti. Prašau jo paties atsišaukti arba kas žinodamas praneš man jo antrašą, būsiu dėkingas. Antanas Balutis, 218 Austin Ave., Parsons, Pa. (120-123)

Lietuvių ir kitų tautinių grupių

Masinis Mitingas

★ Už Taiką ir Demokratiją
★ Prieš vokiečių ginklavimą
★ Prieš karo kriminalistus
★ Prieš pro-nacinius bėglius

Birželio 26-tą dieną, 7:30 vakare

Capitol Hotel, 51st St. ir 8th Ave.

Tautinių grupių ir bendro Amerikos visuomeninio gyvenimo kalbėtojai.

TURTINGA MENIŠKA PROGRAMA
su lietuviu solistu
Leonu Joniku

72-RAS 72-RAS

Metinis Piknikas

Rengia
ŠVENTO JURGIO DRAUGYSTĖ
ĮVYKS ŠEŠTADIENĮ
Birželio 28 June, 1952
Klaščiaus Clinton Park
Betts ir Maspeth Aves., Maspeth, L. I., N. Y.
ŠOKIAMS GROS PAVIDIS ORKESTRA
Pradžia 2 val. popiet. —:— Įžanga, sutaksais $1.00

Biznio Telefonas EVergreen 4-9672 — Mgr's Rezidencijos EVergreen 4-1913

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS

Puiki Salė išnuomuojama Baliams Banketams, Vestuvėms ir Parėms.
VALGIAI - DEGTINĖS - VYNAI - ALUS
JUOZAS ZAKARAUSKAS, Manager
280 Union Avenue · Brooklyn, N. Y.

Kai Būnate Liberty Auditorijoj
Žinokite, Kad Esate Netoli Nuo
JOHN BALEŽENTIS
Patogi vieta, skanūs užkandžiai ir
GERIAUSI LIKERIAI, VYNAS IR ALUS
110-04 Liberty Ave., Richmond Hill, N. Y.
Telefonas VIrginia 3-9700

PETRAS KAPISKAS
IR
VINCAS SODAITIS
Pertvarkė ir pagerino savo
BAR & GRILL
32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 4-8174

EGZAMINUOJAM AKIS
RĄSOME RECEPTUS
DAROME IR PRITAIKOME
AKINIUS

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 BROADWAY
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

Matthew A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MAarket 2-5172

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiam reikmenys, įvairūs daiktelliai, ligonių kambariui reikmenys —už griežtai žemas kainas.
Receptų Specialistai:
MAX PEIST, Ph. G.
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EV. 7-6233

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Geral Patyrę Barberiai

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta